

Нощното поражение при Сперхей имало съдбоносно значение за Самуила и за държавата му. Тамът той бил за пръвъ път побъденъ и оттогава военното щастие го изоставило. Дъщеря му Мирослава се влюбила въ плънения Ашотъ и Самуилъ се съгласилъ да го направи свой зеть, следъкоето го направилъ и управител на Драчъ, но Ашотъ прѣдалъ града на византийската флота. Слѣдът това (въ 999 г.) Василий хвърлилъ всичките си сили противъ Самуила, воювалъ четири години наредъ съ него и все повече и повече стѣснявалъ границите на владѣнието му. Най-напрѣдъ византийците прѣвзели земите, които влизали по-рано въ източното българско царство (въ 1000 г.); послѣ отнели старите си владѣния по Бѣломорското крайбрѣжие; а най-послѣ нападнали на Видинъ, който показалъ най-голѣмо съпротивление и билъ обсаденъ цѣли 8 мѣсяца (въ 1002 г.). Въ време на тая обсада, Самуилъ, за да отвлѣче Василия, нападналъ ненадѣйно на Одринъ и го ограбилъ; но упоритиятъ императоръ не се стрѣсналъ отъ това, продължилъ да завоюва единъ слѣдъ другъ силните български градове и дошълъ до Скопие, дѣто Самуилъ билъ за втори път разбитъ, а началникътъ на крѣпостта, нѣкой си Романъ, прѣдалъ града на византийците, за което получилъ титлата патриций и комендантска служба въ Мала-Азия. Отъ Скопие Василий се повѣрналъ назадъ за да покори крѣпостите край Витоша и Рила и обсадилъ Перникъ, но войводата Кракра му се юнашки опрѣлъ. Тогава императорътъ се завѣрналъ назадъ и започналъ борби съ арабите въ Грузия, но пакъ продължавалъ ежегодно да напада и на българите; обаче, поради раздвоеността на византийските сили, Самуилъ започналъ отново да напрѣда, като отнелъ отъ византийците даже градовете: Воденъ и Драчъ.

Поражение при Бѣласица. — Послѣдната и най-упорита борба между Василия и Самуила станала прѣзъ 1014 г. Самуилъ изпратилъ Несторица да обсади София, а самъ потеглилъ къмъ Струма, но Несторица билъ разбитъ, а Самуилъ се укрѣпилъ въ единъ проходъ надъ Бѣласица срѣщу Василия. Напразно се опит-